

Zgłoszenie kandydatury prof. Marka Konarzewskiego na stanowisko Prezesa Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2023-2026

Nota biograficzna

Kandydat na stanowisko Prezesa Polskiej Akademii Nauk- prof. dr hab. Marek Konarzewski urodził się w 1961 r. w Białymstoku, gdzie w 1985 r. ukończył studia na kierunku biologia w Filii Uniwersytetu Warszawskiego (aktualnie Uniwersytecie w Białymstoku). W 1990 r. obronił doktorat, w 1996 r. habilitował się, zaś w roku 2004 uzyskał tytuł profesora nauk biologicznych. W latach 1991-93 Kandydat był stypendystą Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles i pracował z zespołem dr. [Jareda Diamonda](#). Obecnie prof. Konarzewski jest zatrudniony na Wydziale Biologii Uniwersytetu w Białymstoku oraz Wydziale Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2010 r. prof. Konarzewski jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk.

Zainteresowania naukowe Kandydata koncentrują się wokół zagadnień z pogranicza ekologii ewolucyjnej, fizjologii i genetyki. Zasadniczą część jego dorobku naukowego stanowią prace poświęcone testowaniu hipotez związanych z ewolucją podstawowego tempa metabolizmu (BMR), będącego kluczową składową budżetów energetycznych ptaków i ssaków, w tym człowieka, u którego BMR stanowi 50% dziennych wydatków energetycznych. Cechy takie jak BMR nie zachowują się w zapisie kopalnym. Do badań nad ewolucją BMR prof. Konarzewski wykorzystuje opracowany przez siebie, unikalny model laboratoryjny, dzięki któremu możliwe jest odtworzenie warunków, w których doszło do powstania obecnie obserwowanego zróżnicowania wzorców gospodarowania energią w organizmach zwierzęcych, a także u ludzi. Doniosłość wyników badań naukowych Kandydata i jego zespołu odzwierciedlają wysokie wartości wskaźników bibliometrycznych ([Google Scholar Citations \(PL\)](#), [ResearchGate](#)) oraz wsparcie uzyskane w ponad 20 grantach badawczych finansowanych przez MNiSW i NCN.

Wyróżnikiem profilu naukowego Kandydata jest umiejętność integracji wiedzy dotyczącej wszystkich poziomów procesów biologicznych, od mechanizmów sub-komórkowych, po procesy zachodzące na poziomie ekosystemów. Jednakże zainteresowania badawcze prof. Konarzewskiego są jeszcze szersze i obejmują zagadnienia dotyczące metodologii współpracy międzydziedzinowej, łączącej nauki humanistyczne i przyrodnicze, czego przykładem jest współredagowana przez niego książka „[Ekologia interdyscyplinarności](#)” wydana w 2021 r.

Od roku 2008, równoległe do pracy naukowej prof. Konarzewski był członkiem korpusu dyplomatycznego. W latach 2008-13 pełnił funkcję radcy-ministra ds. wymiany naukowo-technologicznej w Ambasadzie RP w Waszyngtonie, zaś w okresie 2017-2021 r. piastował stanowisko doradcy Ministra Spraw Zagranicznych ds. nauki i technologii. Prof. Konarzewski zainicjował utworzenie Polsko-Amerykańskiego Komisji Wspólnej ds. Współpracy Naukowo-Technologicznej, która stała się ważnym forum współdziałania rządowych organów Polski i USA w zakresie polityki naukowej. Kandydat aktywnie propagował transatlantycką wymianę naukowo-akademicką, poprzez m. in. współautorstwo poradnika „[Ameryka dla postdoców](#)” wydanego w 2017 r. sumptem Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Prof. Konarzewski odegrał również znaczącą rolę w uzyskaniu amerykańskiej akredytacji polskich uczelni medycznych. Jego aktywność na niwie badawczej oraz dyplomacji naukowej została doceniona przez władze Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, które [przyznały prof. Konarzewskiemu tytuł Doktora Honoris Causa swojej uczelni](#).

Miłośnicy literatury popularno-naukowej znają prof. Konarzewskiego jako autora polskiego tłumaczenia wyróżnionej nagrodą Pulitzera książki Jareda Diamonda „Strzelby, zarazki, maszyny” (Prószyński i S-ka, 2000), artykułów publikowanych w *National Geographic* oraz własnej książki poświęconej ewolucji ludzkiej diety („Na początku był głód”, PIW, 2015). Często zabiera głos w mediach w sprawach związanych z ochroną środowiska, [zasobów przyrodniczych](#) i ekologii. Poprzez rodzinne korzenie prof. Konarzewski związany jest z Podlasiem, gdzie przy każdej okazji oddaje się swej drugiej, poza pracą naukową, życiowej pasji - [fotografii](#).

Prof. Konarzewski jest aktywnym członkiem Korporacji. Angażuje się w jej międzynarodową działalność, m.in. przygotował i zorganizował konferencję ‘Managing bark beetle outbreak in Białowieża Primeveal Forest’ której efekty zostały podsumowane w czasopiśmie [Science](#). Kandydat pełni między innymi funkcję Vice-Prezesa Oddziału PAN w Olsztynie i Białymstoku oraz zasiada w Radzie Naukowej Instytutu Biologii Doświadczalnej PAN, Radzie Naukowej Instytutu Badań Ssaków PAN, Komitecie Biologii Organizmalnej PAN oraz Komitecie Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN. Z ramienia II Wydziału PAN wielokrotnie brał udział w ewaluacji i przekształcaniu jednostek badawczych podległych Wydziałowi.

Prof. Konarzewski pełnił, bądź pełni istotne funkcje w organach doradczych poza Akademią: był przedstawicielem PAN w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, członkiem Rady Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA, z ramienia MSZ), członkiem Rady Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta (z ramienia MSZ) oraz członkiem Polskiego Komitetu UNESCO. Kandydat jest również członkiem Rady Uczelni Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Uzasadnienie zgłoszenia kandydatury prof. Marka Konarzewskiego na stanowisko Prezesa Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2023-2026

Profesor Marek Konarzewski jest wybitnym przedstawicielem polskiego środowiska naukowego, co jest warunkiem *sine qua non* ubiegania się o wybór na stanowisko Prezesa Polskiej Akademii Nauk. Jednakże przymiotem szczególnie predestynującym go do objęcia tej funkcji jest demonstrowana w jego dorobku naukowym, rzadko spotykana zdolność do przekraczania barier między dziedzinami nauki. Zdolność ta będzie mu niezwykle przydatna do budowania porozumienia w obrębie społeczności Akademii.

Profesor Konarzewski legitymuje się bogatym doświadczeniem dyplomatycznym, nabytym w czasie pełnienia funkcji radcy-ministra ds. wymiany naukowo-technologicznej w Ambasadzie RP w Waszyngtonie. To doświadczenie jest pokłosiem współpracy z organami rządowymi najwyższego szczebla, ale także realizacją wspólnych projektów z najważniejszymi instytucjami naukowymi i akademickimi USA, w tym z *National Academies of Sciences, Engineering and Medicine*. Dzięki niemu Kandydat będzie efektywnie pracował na rzecz poprawy funkcjonowania zarówno Korporacji, jak i instytutów PAN, a także godnie reprezentował interesy Polskiej Akademii Nauk, zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Prof. Konarzewski pełnił funkcję pierwszego w historii i jak na razie jedyne doradcy ds. nauki i technologii przy ministrze polskiego rządu. Pełnienie tej funkcji umożliwiło mu dogłębne poznanie procesów związanych z polityką naukową państwa oraz mechanizmów doradztwa naukowego. Wiedza i umiejętności nabyte przez Kandydata w trakcie pracy w MSZ będą niezwykle przydatne przy reprezentowaniu PAN wobec instytucji rządowych.